

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 279/2018-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. novembra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpenej spoločnosťou JUDr. Lucia Kolníková, advokátska kancelária, s. r. o., Radvanská 1, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka JUDr. Lucia Kolníková, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 90/2016 z 25. septembra 2017, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 277/2015-673 z 2. novembra 2015 a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, za účasti Krajského súdu v Bratislave a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČNÝ ZNAČENIE] na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36

písm. b) Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 277/2015-673 z 2. novembra 2015 porušené boli.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 277/2015-673 z 2. novembra 2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 312,34 € (slovom tristodvanásť eur a tridsaťštyri centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Lucie Kolníkovej, advokátska kancelária, s. r. o., Radvanská 1, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti [REDAKOVANÉ] nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. IV. ÚS 279/2018-19 z 26. apríla 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 36 písm. b) a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 90/2016 z 25. septembra 2017 (ďalej aj „namietané uznesenie najvyššieho súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 277/2015-673 z 2. novembra 2015 (ďalej aj „namietaný rozsudok krajského súdu“) a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

2. Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola od 4. septembra 1986 do 29. marca 2006 zamestnaná v pracovnom pomere u zamestnávateľa spoločnosti [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „zamestnávateľ“), pričom pracovný pomer bol ukončený okamžitým skončením 29. marca 2006. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) svojím rozsudkom sp. zn. 6 C 119/2006 z 25. septembra 2007 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru z 29. marca 2006, ktorým sa mal k tomuto dňu skončiť pracovný pomer založený pracovnou zmluvou zo 4. septembra 1986, je neplatné. Krajský súd uznesením sp. zn. 12 Co 135/2008 z 29. januára 2009 zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 6 C 119/2006 z 25. septembra 2007 a vrátil vec na ďalšie konanie. Okresný súd svojimi ďalšími rozsudkami sp. zn. 6 C 119/2006 zo 7. októbra 2009 a z 27. júna 2012 opätovne bez vykonania ďalšieho dokazovania určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru z 29. marca 2006, ktorým sa mal k tomuto dňu skončiť pracovný pomer založený pracovnou zmluvou zo 4. septembra 1986, je neplatné. Krajský súd svojimi uzneseniami sp. zn. 12 Co 205/09 z 30. júna 2010 a sp. zn. 6 Co 398/2012 z 25. apríla 2013 zrušil prvostupňové rozhodnutia s vrátením veci na ďalšie konanie, pričom zaviazal okresný súd ako súd prvostupňový vykonaním ďalšieho dokazovania (nad rámec už vykonaného dokazovania) a dôsledným rešpektovaním právneho názoru nadriadeného súdu. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 6 C 119/2006 zo 4. októbra 2013 bez vykonania ďalšieho dokazovania, resp. bez jeho doplnenia návrh sťažovateľky o určenie okamžitého skončenia pracovného pomeru založeného pracovnou zmluvou zo 4. septembra 1986 za neplatné zamietol. Krajský súd uznesením sp. zn. 6 Co 32/2014 z 30. októbra 2014 zrušil rozsudok okresného súdu sp. zn. 6 C 119/2006 zo 4. októbra 2013 a vrátil mu vec na nové konanie, pričom okresný súd zaviazal vykonaním nariadeného dokazovania. Okresný súd svojím posledným rozsudkom sp. zn. 6 C 119/2006 zo 6. februára 2015 predmetný návrh sťažovateľky bez doplnenia dokazovania zamietol a krajský súd v odvolacom konaní namietaným rozsudkom uvedený rozsudok okresného súdu potvrdil. Najvyšší súd následne namietaným uznesením sťažovateľkou podané dovolanie odmietol.

3.1 Sťažovateľka v podanej sťažnosti v súhrne uviedla: *«Prvoinštančný súd v poradí prvom rozsudku, ktorým rozhodol o neplatnosti okamžitého skončenia môjho pracovného*

pomeru, vychádzajúc z vykonaného dokazovania spochybnil objektivnosť vykonania „internej kontroly“ zamestnávateľa, ako aj Protokol o prevzatí mojej pracovnej agendy. Bez doplnenia dokazovania následne aj po zrušujúcich uzneseniach Krajského súdu opätovne vyhovel mojej žalobe. Až v poradí štvrtom rozhodnutí prvoinštančný súd moju žalobu zamietol, a to opäť bez doplnenia dokazovania, odvolávajúc sa iba na právny názor Krajského súdu. Krajský súd však vo svojich zrušujúcich uzneseniach neustále vytykal prvoinštančnému súdu nepreukázanie skutkového stavu a aj v poradí poslednom zrušujúcom uznesení mu nariadil doplniť dokazovanie za účelom preukázania zamestnávateľom vytykaných nedostatkov.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je preto extrémne nelogické, že prvoinštančný súd v poradí poslednom svojom rozhodnutí moju žalobu bez akéhokoľvek dokazovania zamietol s konštatovaním, že skutky vytykané zamestnávateľom v okamžitom skončení pracovného pomeru považuje za preukázané. Nijakým spôsobom pritom nezrejnil svoje myšlienkové pochody a zmeny svojho postoja v hodnotení dôkazov, prečo bez doplnenia dokazovania doposiaľ nepreukázané skutočnosti považuje za preukázané, prečo dôkaz Protokol o prevzatí mojej mzdovej agendy, ktorý vo svojom prvom rozhodnutí spochybnil, považuje bez doplnenia dokazovania za hodnoverný, prečo neprihliadol na dôkazy svedčiace v môj prospech, na ktoré v predchádzajúcich rozhodnutiach poukazoval.»

3.2.1 Proti postupu krajského súdu v odvolacom konaní sťažovateľka predovšetkým akcentovala to, že *«Je neprípustné, aby Krajský súd najskôr zrušil uznesenie súdu prvej inštancie z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa skutky uvádzané v okamžitom skončení pracovného pomeru stali, a následne na dokazovanie skutkov rezignoval, v ďalšom svojom rozhodnutí potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý mal tieto skutky „za dokázané“, a to bez doplnenia dokazovania a zároveň odmietnutia mnou navrhovaných dôkazov významných pre rozhodnutie. Túto podstatnú skutočnosť a zmenu svojho postoja v dokazovaní a preukázaní skutočností uvádzaných v okamžitom skončení pracovného pomeru ani nijakým spôsobom vo svojom potvrdzujúcom rozhodnutí neodôvodnil.»*

3.2.2 Podľa presvedčenia sťažovateľky krajský súd v namietanom rozsudku nedostatočne, resp. vôbec nevysvetlil, prečo aproboval postup prvostupňového súdu (teraz súd prvej inštancie), keď tento nevykonal navrhnuté dokazovanie a nevysporiadal sa s podstatnými skutkovými otázkami veci, ako sú «(i) nevykonanie a nevyhodnotenie mnou navrhnutého a súdom zabezpečeného dôkazu - mzdové listy jednotlivých zamestnancov, ktoré som označila za jasný dôkaz toho, že som ich musela nevyhnutne viesť podľa relevantných existujúcich dokladov (podľa existujúcich vyplnených a podpísaných dokladov som pri výpočte mzdy uplatnila nezdaniiteľnú časť dane a daňové bonusy). Existenciu relevantných dokladov potvrdzujú mzdové listy aj v tom, že v čase mojej neprítomnosti vo februári 2006 a následne aj v marci 2006 vypočítali zamestnankyne žalovaného mzdu a uplatnili nezdaniiteľnú časť dane a daňové bonusy rovnako ako ja v mesiaci január 2006, teda na základe existujúcich dokladov; (ii) neustanovenie mnou navrhovaného znalca z odboru daňovníctva na posúdenie otázky, či bolo možné v rozhodujúcom období (január až marec 2006) viesť mzdové listy bez žalovaným vytýkaných údajne chýbajúcich dokladov; (iii) súd prvej inštancie nevyhodnotil a odignoroval výpovede svedkov svedčiacich v môj prospech (výpoveď [REDAKOVANÉ] z 12.7.2007, [REDAKOVANÉ], ako aj výpovede svedkov [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], (iv) súd prvej inštancie nijako nevyhodnotil neštandardné okolnosti údajného preberania agendy z 15.3. až 22.3.2006, neskôr účelovo označovanej žalovaným ako interná kontrola. Neštandardné okolnosti spočívali v tom, že (1) obdobnú „internú kontrolu“ žalovaný nikdy u žiadneho zamestnanca nevykonal, (2) „interná kontrola“ bola vykonaná počas mojej neprítomnosti (v čase mojej práceneschopnosti), bez akéhokoľvek upozornenia a prizvania ma k nej, (3) „internú kontrolu“ vykonal po tom, ako s mojou mzdovou agendou manipulovali iné zamestnankyne žalovaného (v čase od 15.2.2006 do 15.3.2006), (4) „interná kontrola“ bola vykonaná po tom, ako som odmietla návrh dohody o ukončení pracovného pomeru dohodou; (v) súd prvej inštancie nevyhodnotil skutočnosť, že počas môjho 26 ročného pôsobenia u žalovaného som ani raz nedostala ústne ani písomné napomenutie na nedostatky v mojej práci, pričom nedostatky v mojej práci neboli nikdy zistené ani počas

pravidelne vykonávaných štátnych kontrol; (vi) odmietnutie mnou navrhovaného dôkazu - organizačná štruktúra do 31.3.2006 a od 1.4.2006, ktorá mala preukazovať ukončenie pracovného pomeru 2 zmlúv žalovaného z organizačných dôvodov, a tým motiváciu žalovaného realizovať „vnútornú kontrolu“ mojej mzdovej agendy; (vii) v súvislosti s údajnou hrozbou sankcie v príčinnej súvislosti s mojím údajným závažným porušením pracovnej disciplíny som poukazovala na skutočnosť, že aj keby som bola bývala pochybila pri vedení mzdovej agendy, prípadná sankcia zo strany štátnych orgánov sa dala odvrátiť opravou prípadného nedostatku, ktorú zákon č. 595/2003 Z. z. umožňuje vykonať v lehote do 3 rokov; (viii) namietala som najmä, že súd vo svojom rozhodnutí neodôvodnil, ako dospel k svojim zisteniam, ktorým dôkazom a prečo uveril, dôkazy nevyhodnotil, a to najmä vo vzájomných súvislostiach.».

3.2.3 Sťažovateľka v závere poukázala aj na nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v posúdení jednotlivých skutkov, ktorých sa mala sťažovateľka dopustiť, ako závažného porušenia pracovnej disciplíny, ktoré krajský súd nedostatočne a všeobecne odôvodnil najmä s ohľadom na „... charakter údajných porušení pri vykonávaní mzdovej agendy, osoba zamestnanca, miera jeho zavinenia, spôsob a kvalita predchádzajúcej pracovnej činnosti zamestnanca u zamestnávateľa, vplyv údajného porušenia pracovných povinností na chod spoločnosti, príp. na vedenie mzdovej agendy zamestnávateľa, možnosti odvrátenia prípadnej hrozacej škody zamestnávateľovi súvisiacej s údajným porušením pracovných povinností zamestnanca, okolnosti zistenia údajných porušení pracovných povinností zamestnanca, skutočnosť, prečo od zamestnávateľa nemožno požadovať aby zamestnanca pri takom údajnom porušení pracovných povinností naďalej zamestnával, resp. prečo od neho nemožno očakávať, aby zamestnanca ponechal v práci do uplynutia výpovednej doby, ako aj všetky špecifiká vzťahujúce sa k údajnému porušeniu pracovných povinností.“.

3.3 K postupu najvyššieho súdu v dovolacom konaní sťažovateľka uviedla, že v podanom dovolaní „... namietala viaceré nedostatky rozhodnutia krajského súdu v zmysle § 237 Občianskeho súdneho poriadku, a to najmä odňatie mi možnosti konať pred súdom jednak odmietnutím vykonania mnou navrhnutých dôkazov, majúcich

nepochybne význam pre rozhodnutie, a jednak zmätočnosť, svojvoľnosť, nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu.“, pričom najvyšší súd sa v napadnutom uznesení „... s mojimi námietkami vôbec nevysporiadal a aproboval svojvoľné rozhodnutie krajského súdu ďalším arbitrárnym rozhodnutím.“. Za svojvoľnú považovala sťažovateľka tú časť napadnutého rozhodnutia, v ktorej sa o jej námietke nenariadenia pojednávania krajským súdom argumentuje, že „... nešlo o prípad, kedy bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, táto okolnosť závisela od úvahy odvolacieho súdu, v preskúmvanej veci nešlo o žiaden z prípadov vyplývajúcich z § 214 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Takéto odôvodnenie Najvyššieho súdu vykazuje znaky svojvôle, a to najmä s prihliadnutím na tú okolnosť, že práve Krajský súd vytýkal súdu prvej inštancie nedostatočné zistenie skutkového stavu a potrebu doplnenia dokazovania...“.

4. Sťažovateľka v petite podanej sťažnosti navrhla, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania podľa čl. 36 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky právoplatným uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 90/2016 z 25.9.2017 a právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/277/2015 z 2.11.2015, porušené bolo.

2. Zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 90/2016 z 25.9.2017, rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/277/2015 z 2.11.2015 a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 312,34 eura...“

5.1 Na základe výzvy ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili všetci účastníci konania, a to za najvyšší súd jeho predsedníčka listom č. k. KP 3/2018-37 z 25. júna 2018, za krajský súd jeho predseda listom sp. zn. 1 SprV 300/2018 z 11. júna 2018 a právna

zástupkyňa sťažovateľky, ktorá zaujala stanovisko k predmetným vyjadreniam listom z 24. júla 2018.

5.2 Predsedníčka najvyššieho súdu vo svojom vyjadrení skonštatovala, že *„Namietané rozhodnutie najvyššieho súdu nie je možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na spravodlivé súdne konanie a na súdnu ochranu, keďže najvyšší súd sa v dovolacom konaní vysporiadal s námietkami sťažovateľky a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil.“*

5.3 Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení uviedol, že považuje sťažovateľkou podanú sťažnosť za nedôvodnú. Svoj názor podporil poukazom na odôvodnenie rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 277/2015-673 z 2. novembra 2015 z ktorého vyplýva, že *„... ak žalobkyňa skutočne u 80 zamestnancov nezabezpečila podpísanie vyhlásenia na zdaňovacie obdobie roku 2006 na predpísanom tlačive, tak od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby takúto zamestnankyňu naďalej zamestnával. Inými slovami, už samotný tento skutok podľa názoru odvolacieho súdu predstavuje závažné porušenie pracovnej disciplíny, pre ktoré žalovaný oprávnené okamžite skončil pracovný pomer so žalobkyňou. Žalobkyňa celkom iste ako dlhoročná zamestnankyňa žalovaného mala vedomosť o tom, že v zmysle zákona č. 595/2003 Z. z. bola povinná zabezpečiť podpísanie týchto vyhlásení na rok 2006 do 31.1.2006. Rovnako za závažné porušenie pracovnej disciplíny umožňujúce žalovanému okamžite skončiť pracovný pomer so žalobkyňou odvolací súd považuje nezabezpečenie podpísania vyššie spomenutého tlačiva na zdaňovacie obdobie roku 2005 u 14 zamestnancov. Taktiež skutok spočívajúci vtom, že v prípade 20 zamestnancov chýbali doklady (rodné listy detí, doklad o uplatnení nezdaniteľnej časti mzdy na manželku), ktoré sú nevyhnutné na vykonanie ročného zúčtovania daní za rok 2005 a na uplatnenie daňových bonusov, je podľa názoru odvolacieho súdu sám osebe závažným porušením pracovnej disciplíny odôvodňujúcim okamžité zrušenie pracovného pomeru. Záver o tom, že každý z týchto skutkov je závažným porušením pracovnej disciplíny, odvolací súd vyvodil z charakteru týchto skutkov, z toho, že ide o porušenia pracovnej disciplíny značného rozsahu, resp. týkajúce sa značného počtu zamestnancov žalovaného trvajúce po dlhšiu dobu a z miery zavinenia žalobkyne. Nebol to*

totiž nikto iný ako žalobkyňa, ktorá bola povinná zabezpečiť riadne vedenie mzdovej agendy u žalovaného. Okrem toho, odvolací súd súhlasí so žalovaným v tom, že odmeňovanie zamestnancov, zrážanie daní a odvodov, resp. ich preddavkov, je citlivou oblasťou. V dôsledku porušenia pracovnej disciplíny žalobkyňou žalovanému hrozilo, že mu správca dane vyrubí sankčný úrok. To, že k tomu nedošlo, bolo spôsobené tým, že príslušný správca dane v inkriminovanom čase nevykonal daňovú kontrolu a že nedostatky v mzdovej agende boli po odchode žalobkyne odstránené. Nejednalo by sa o závažné porušenie pracovnej disciplíny v prípade, ak by sa v práci žalobkyňi vyskytol nedostatok iba ojedinelé týkajúci sa jednotlivého zamestnanca. Ak sa však takýto nedostatok týka desiatok zamestnancov žalovaného, potom nemožno urobiť iný záver ako ten, že žalobkyňa pristupovala k plneniu pracovných povinností nezodpovedne a že ide o závažné porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobkyne. Skutky týkajúce sa zamestnancov žalovaného [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sú podľa názoru odvolacieho súdu každý samostatne menej závažným porušením pracovnej disciplíny a žalovaný ich mohol sankcionovať výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zák. práce. Skutok spočívajúci vtom, že žalobkyňa riadne nevedla mzdovú agendu (skutok 7/), žalovaný riadne nešpecifikoval a tento skutok je formulovaný iba vo všeobecnej rovine a nevyplýva z neho konkrétne porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobkyne. Preto k tomuto skutku nemožno prihliadnuť.“

5.4 Právna zástupkyňa sťažovateľky v liste z 24. júla 2018, ktorým reagovala na písomné vyjadrenie predsedníčky najvyššieho súdu z 25. júna 2018 a predsedu krajského súdu z 11. júna 2018, stroho skonštatovala:

„1. Pokiaľ ide o vyjadrenie Krajského súdu v Bratislave z 11.6.2018, č. 1 SprV/300/2018 uvádzam, že ide o zopakovanie časti odôvodnenia napadnutého rozsudku bez stanoviska k mojej sťažnosti.

2. Pokiaľ ide o vyjadrenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.6.2018, č. KP 3/2018-37, Cpi 34/2018, stanovisko k mojej sťažnosti je konštruované v jednom odseku a neobsahuje žiadne relevantné argumenty.“

6. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou namietaného porušenia práv – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci.

II.

7. Krajský súd v namietanom rozsudku v podstatnom uviedol:

«Odvolací súd v odôvodnení zrušujúceho uznesenia z 25. 4. 2013 č. k. 6Co/398/2012- 568 okrem iného uviedol: „Odvolací súd je toho názoru, že ak žalobkyňa skutočne u 80 zamestnancov nezabezpečila podpísanie vyhlásenia na zdaňovacie obdobie roku 2006 na predpísanom tlačive, tak od žalovaného nemožno spravodlivo požadovať, aby takúto zamestnankyňu naďalej zamestnával. Inými slovami, už samotný tento skutok podľa názoru odvolacieho súdu predstavuje závažné porušenie pracovnej disciplíny, pre ktoré žalovaný oprávnene okamžite skončil pracovný pomer so žalobkyňou. Žalobkyňa celkom iste ako dlhoročná zamestnankyňa žalovaného mala vedomosť o tom, že v zmysle zák. č. 595/2003 Z.z. bola povinná zabezpečiť podpísanie týchto vyhlásení na rok 2006 do 31. 1. 2006. Rovnako za závažné porušenie pracovnej disciplíny umožňujúce žalovanému okamžite skončiť pracovný pomer so žalobkyňou odvolací súd považuje nezabezpečenie podpísania vyššie spomenutého tlačiva na zdaňovacie obdobie roku 2005 u 14 zamestnancov. Taktiež skutok spočívajúci v tom, že v prípade 20 zamestnancov chýbali doklady (rodné listy detí, doklad o uplatnení nezdaniteľnej časti mzdy na manželku), ktoré sú nevyhnutné na vykonanie ročného zúčtovania daní za rok 2005 a na uplatnenie daňových bonusov, je podľa názoru odvolacieho súdu sám osebe závažným porušením pracovnej disciplíny odôvodňujúcim okamžité zrušenie pracovného pomeru. Záver o tom, že každý z týchto skutkov je závažným porušením pracovnej disciplíny, odvolací súd vyvodil z charakteru týchto skutkov, z toho, že ide o porušenia pracovnej disciplíny značného rozsahu, resp. týkajúce sa značného počtu zamestnancov žalovaného trvajúce po dlhšiu

dobu a z miery zavinenia žalobkyne. Nebol to totiž nikto iný ako žalobkyňa, ktorá bola povinná zabezpečiť riadne vedenie mzdovej agendy u žalovaného. Okrem toho, odvolací súd súhlasí so žalovaným vtom, že odmeňovanie zamestnancov, zrážanie daní a odvodov, resp. ich preddavkov, je citlivou oblasťou. V dôsledku porušenia pracovnej disciplíny žalobkyňou žalovanému hrozilo, že mu správca dane vyrubí sankčný úrok. To, že k tomu nedošlo, bolo spôsobené tým, že príslušný správca dane v inkriminovanom čase nevykonával daňovú kontrolu a že nedostatky v mzdovej agende boli po odchode žalobkyne odstránené. Nejednalo by sa o závažné porušenie pracovnej disciplíny v prípade, ak by sa v práci žalobkyňi vyskytol nedostatok iba ojedinele týkajúci sa jednotlivého zamestnanca. Ak sa však takýto nedostatok týka desiatok zamestnancov žalovaného, potom nemožno urobiť iný záver ako ten, že žalobkyňa pristupovala k plneniu pracovných povinností nezodpovedne a že ide o závažne porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobkyne. Skutky týkajúce sa zamestnancov žalovaného [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] [REDACTED] sú podľa názoru odvolacieho súdu každý samostatne menej závažným porušením pracovnej disciplíny a žalovaný ich mohol sankcionovať výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. e/ Zák. práce. Skutok spočívajúci v tom, že žalobkyňa riadne nevedla mzdovú agendu (skutok 7/), žalovaný riadne nešpecifikoval a tento skutok je formulovaný iba vo všeobecnej rovine a nevyplýva z neho konkrétne porušenie pracovnej disciplíny zo strany žalobkyne. Preto k tomuto skutku nemožno prihliadnuť.“

Súd prvého stupňa sa týmto právnym názorom odvolacieho súdu riadil. Aj podľa názoru odvolacieho súdu bolo dokazovaním vykonaným súdom prvého stupňa preukázané, že skutky vyššie uvedené pod bodmi 1/, 2/ a 3/ sa stali a v tomto ohľade teda žalovaný uniesol dôkazné bremeno. Nebol v konaní zistený žiadny dôvod, pre ktorý by bolo možné spochybniť správnosť „Protokolu o prevzatí mzdovej agendy p. [REDACTED]“ vrátane jeho prílohy č. 1 (č. l. 35), v ktorom sú uvedené výsledky kontroly mzdovej agendy vedenej žalobkyňou vykonanej v dňoch 15. až 22. 3. 2006. Navyiac, správnosť tohto protokolu vyplýva aj z výpovedí svedkýň [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] (viď zápisnica o pojednávaní konanom dňa 1. 3. 2007 na č. l. 94 - 96). Ide o zamestnankyne žalovaného, ktoré vykonávali predmetnú kontrolu, resp. boli pri nej prítomné. Súd prvého stupňa nepochybil, keď vo veci nenariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru daňovníctvo. Nariadenie znaleckého dokazovania znalcom z tohto odboru totiž nebolo

potrebné. Posúdenie toho, či 80 zamestnancov žalovaného podpísalo vyhlásenie na zdaňovacie obdobie roku 2006 na predpísanom tlačíve, resp. či sa toto tlačívo u 10 zamestnancov nachádzalo v mzdovej agende (skutok 1/), totiž nie je skutočnosťou, na posúdenie ktorej by boli potrebné odborné znalosti (§ 127 ods. 1 O. s. p.). Takouto skutočnosťou nie je ani posúdenie, či 14 zamestnancov podpísalo vyhlásenie na zdaňovacie obdobie roku 2005 na predpísanom tlačíve a či žalovaná bez podpísania tohto vyhlásenia u týchto zamestnancov uplatnila nezdaniteľnú časť základu dane a daňové bonusy na vyživované deti v roku 2005 a v mesiacoch január a február 2006 (skutok 2/). Napokon takouto skutočnosťou nie je ani posúdenie, či u 20 zamestnancov chýbali doklady a to rodné listy detí a doklad o uplatnení nezdaniteľnej časti mzdy na manželku, ktoré sú podkladom na vykonanie ročného zúčtovania daní za rok 2005 a na uplatnenie daňových bonusov (skutok 3/). Vo všetkých týchto prípadoch ide o skutočnosti zistené kontrolou, na posúdenie ktorých znalec nie je potrebný. Tieto skutočnosti totiž buď existujú alebo nie, čo nie je znalecká otázka.

Odvolací súd považuje zhodne so súdom prvého stupňa každý z vyššie uvedených troch skutkov za závažné porušenie pracovnej disciplíny a to z dôvodov, ktoré sú uvedené vyššie a na ktoré poukázal odvolací súd už v zrušujúcom uznesení z 25. 4. 2013 č. k. 6Co/398/2012-568. To znamená, že každý z týchto troch skutkov mohol byť samostatne podkladom pre okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobkyňou. Vzhľadom na to nebolo potrebné skúmať, či aj ďalšie skutky obsiahnuté v okamžitom skončení pracovného pomeru sa stali a či ich možno kvalifikovať ako závažné porušenie pracovnej disciplíny. Žalovaný preto oprávnene okamžite skončil pracovný pomer so žalovanou v zmysle § 68 ods. 1 písm. b/ Zák. práce. Okamžité skončenie pracovného pomeru netrpí žiadnymi formálnymi vadami a žalobkyni bolo riadne doručené. Skutok 7/ žalovaný riadne nešpecifikoval tak, aby z neho bolo bez pochybností zrejmé, o aké konkrétne porušenie pracovnej disciplíny za strany žalobkyne ide. Táto vada však nemôže spôsobiť neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru, pretože – ako je to uvedené vyššie – žalobkyňa závažne porušila pracovnú disciplínu skutkami pod bodmi 1/, 2/, 3/.

Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, z akých dôkazov vychádzal, aký je skutkový stav veci a ako ho po právnej stránke posúdil. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je preto v súlade s kritériami uvedenými v ust. § 157 ods. 2 O. s. p.

Nie je preto opodstatnená odvolacia námietka žalobkyne, že súd prvého stupňa napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnil.»

III.

8. Z judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 331/04, III. ÚS 156/06, II. ÚS 442/2014) vyplýva, že podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

9. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06).

10. Ústavný súd už judikoval (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08), že všeobecný súd by nemal byť vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení nekoherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí boli rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé.

11. Pokiaľ všeobecný súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie všeobecného súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy a s čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 265/05).

Z judikatúry ústavného súdu (III. ÚS 623/2017) ďalej vyplýva, že arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

12. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo svojej judikatúre k právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uviedol, že v prípade tohto práva nejde o právo absolútne. Označený článok dohovoru, ktorý súdom ukladá povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, nemožno vykladať tak, že by vyžadoval podrobnú odpoveď na každý argument (rozsudok ESLP vo veci Van de Hurk proti Holandsku z 19. 4. 1994, sťažnosť č. 16034/90, bod 61). Je však potrebné zohľadniť to, či námietka, na ktorú súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nedal odpoveď, bola pre daný prípad relevantná a či mohla mať vplyv na výsledok konania (rozsudok ESLP vo veci Luka proti Rumunsku z 21. 7. 2009, sťažnosť č. 34197/02, bod 52). Ak je námietka pre výsledok konania rozhodujúca, vyžaduje si konkrétnu a jasnú odpoveď (rozsudok ESLP vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 30).

13. Vnútroštátne súdy majú v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru povinnosť posúdiť hlavné argumenty účastníkov konania (rozsudok ESLP vo veci Buzescu proti Rumunsku z 24. 5. 2005, sťažnosť č. 61302/00, bod 67), ako aj námietky týkajúce sa práv a slobôd zaručených dohovorom a jeho protokolmi, pričom tieto námietky sú vnútroštátne súdy povinné skúmať obzvlášť prísne a dôkladne (rozsudok ESLP vo veci Wagner a J.M.W.L. proti Luxembursku z 28. 6. 2007, sťažnosť č. 76240/01, bod 96). Z pohľadu záruk spravodlivého konania v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru je akceptovateľné, aby nadriadený súd iba potvrdil odôvodnenie rozhodnutia nižšieho súdu. Článok 6 ods. 1 dohovoru však

vyžaduje, aby sa vnútroštátny súd, ktorý svoje rozhodnutie odôvodnil iba stručne, či už z dôvodu, že prevzal odôvodnenie rozhodnutia nižšieho súdu, alebo z iných príčin, skutočne vysporiadal s podstatnými otázkami, ktoré mu boli preložené, a nie iba bez ďalšieho potvrdil závery nižšieho súdu (rozsudok ESLP vo veci Helle proti Fínsku z 19. 12. 1997, sťažnosť č. 20772/92, bod 60).

IV.

K sťažovateľkou namietanému porušeniu práv namietaným rozsudkom krajského súdu

14. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

15. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, pričom jeho súčasťou je aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania poskytuje v odvolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa podaním riadneho opravného prostriedku domáha ochrany svojich práv pred odvolacím súdom z dôvodov, ktorých

uplatnenie umožňuje procesné právo. Ak účastník konania splní predpoklady ustanovené zákonom na poskytnutie ochrany v odvolacom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodov na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní. Poskytnutie takejto právnej ochrany však, prirodzene, nemožno považovať za právo na úspech v odvolacom konaní (II. ÚS 4/94, IV. ÚS 100/2014), ak každé také rozhodnutie odvolacieho súdu odpovedá na obsah odvolania ústavne konformným spôsobom a v rozsahu upravenom zákonom (čl. 46 ods. 4 ústavy).

16.1 Ústavný príkaz konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, vyjadrený v čl. 2 ods. 2 ústavy zaväzuje všetky orgány verejnej moci vrátane odvolacích súdov. Tento ústavný príkaz zaväzuje orgány verejnej moci pri ich akejkolvek činnosti a zvlášť vtedy, ak výkonom svojich kompetencií poskytujú ochranu základným právam a slobodám fyzických osôb a právnických osôb, rešpektujúc pritom princípy právneho štátu (čl. 1 ods. 1 prvá veta ústavy).

16.2 Ústavnosť konaní pred orgánom verejnej moci predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestrane, nezávisle a s využitím všetkých zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu predmetného konania. Ústavný súd v tomto smere osobitne pripomína objektivitu takeho postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa, ktorej nebezpečenstvo spočíva v potenciálnom uplatnení ničím (objektívne) nepodloženej úvahy orgánu verejnej moci bez akýchkoľvek objektívnych limitov, ktoré sú v podmienkach právneho štátu okrem iného garantované zákonnými spôsobmi zisťovania skutkového základu pre rozhodnutie. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných a pritom legálnych zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje (musí obsahovať) aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich uplatnenia v súlade s procesnými predpismi.

17. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti poukázala na dve relevantné skutočnosti. V prvom rade namietala tú skutočnosť, že vo veci konajúci krajský súd dospel

k svojim záverom bez toho, aby prvostupňový súd vykonal vo veci krajským súdom požadované dokazovanie (bližšie pozri bod 3.2.1), a v druhom rade namietla absenciu právneho posúdenia/zohľadnenia ňou predostretých argumentov (bližšie pozri bod 3.2.2).

18.1 Okamžité skončenie pracovného pomeru patrí k pomerne radikálnemu spôsobu skončenia pracovného pomeru a v prípade, ak sa tak stane, zo strany zamestnávateľa môže byť týmto jeho postupom vážne zasiahnuté do práv a postavenia zamestnanca ako dotknutého subjektu. Práve z tohto dôvodu zákon explicitne vymedzuje dôvody okamžitého skončenia pracovného pomeru, pričom je možné v súhrne skonštatovať, že praktická aplikácia tohto dôvodu skončenia pracovného pomeru je z dôvodu jeho závažnosti, ako aj striktne vymedzených podmienok na jeho uplatnenie považovaná za skôr výnimočný, resp. krajný spôsob skončenia pracovného pomeru. Jedným z taxatívne vymedzených dôvodov je aj závažné porušenie pracovnej disciplíny. Tento dôvod však zákon ďalej bližšie nekonkretizuje, ale ponecháva jeho výklad rozhodovacej činnosti súdov, resp. kompetentných orgánov verejnej moci. Teda rozhodnutie o tom, aké porušenie konkrétnej povinnosti zamestnanca môže dosiahnuť intenzitu závažného porušenia pracovnej disciplíny, je z hľadiska jeho materiálneho vyjadrenia ponechané judikatúre súdov.

18.2 Zo stabilizovanej judikatúry najvyššieho súdu k otázke závažného porušenia pracovnej disciplíny vyplýva:

„Povinnosť dodržiavať pracovnú disciplínu patrí k základným povinnostiam zamestnanca, vyplývajúcim z pracovného pomeru, lebo je základnou a neodlučiteľnou súčasťou riadenia spoločenských pracovnoprávných vzťahov. Spočíva v plnení povinností, ktoré sú pre zamestnanca vymedzené právnymi predpismi, pracovným poriadkom, pracovnou zmluvou alebo príkazom či pokynom nadriadeného spoluzamestnanca.

Ak má byť porušenie pracovnej disciplíny právne postihnutelné ako dôvod na rozviazanie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa, musí byť porušenie pracovných povinností zo strany zamestnanca zavinené (aspoň z nedbanlivosti) a musí dosiahnuť určitý stupeň intenzity. Pri skúmaní intenzity porušenia pracovnej disciplíny sa musí prihliadnuť na osobu zamestnanca, na funkciu, ktorú zastával, na jeho doterajší

postoj pri plnení pracovných úloh, na čas a situáciu, za ktorej došlo k porušeniu pracovnej disciplíny, k miere zavinenia zamestnanca, na spôsob a intenzitu porušenia konkrétnych povinností, na spôsobení škodu a pod.“ (bližšie pozri rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 63/2003).

18.3 Z judikatúry najvyššieho súdu taktiež vyplýva:

„Pri hodnotení stupňa intenzity porušenia pracovnej disciplíny zamestnancom, súd nie je viazaný tým, ako zamestnávateľ vo svojom pracovnom poriadku alebo inom internom predpise alebo pokyne vedúceho zamestnanca hodnotí určité konanie zamestnanca, ktoré predstavuje porušenie pracovnej disciplíny.“ (bližšie pozri rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 39/98).

19.1 Z uvedenej rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu je zrejmé, že relevantnými okolnosťami majúci dopad na posúdenie závažnosti konania zamestnanca, ktorý mal porušiť pracovnú disciplínu, okrem samotnej skutočnosti, že zamestnanec porušil svoje povinnosti, patria aj skutočnosti týkajúce sa osoby zamestnanca, funkcia, ktorú zastával, jeho doterajší postoj k plneniu pracovných úloh, čas a situácia, za ktorej došlo k porušeniu pracovnej disciplíny, praktické/materiálne dopady plynúce pre zamestnávateľa z nesplnenia povinnosti zamestnancom, možnosť korigovať zistené nedostatky v ďalšom postupe zamestnanca pri výkone práce pre zamestnávateľa a pod.

19.2 Po preskúmaní obsahu namietaného rozsudku krajského súdu musí ústavný súd konštatovať, že jeho obsahom nie sú úvahy o už požadovaných skutočnostiach s akcentom na posúdenie tej relevantnej skutočnosti, prečo nebolo možné zistené nedostatky v práci sťažovateľky, ktoré mali administratívny charakter, odstrániť v priebehu plynutia výpovednej doby. Ak je teda aj samotnou judikatúrou vrátane príslušných zákonných ustanovení pracovnoprávných predpisov vnímané okamžité skončenie pracovného pomeru ako výnimočný prostriedok skončenia pracovného pomeru, tak posúdenie výnimočnosti tohto prostriedku v argumentácii krajského súdu chýba, a to napriek sťažovateľkou predostretej podnetnej argumentácii, ktorá vyplýva z jej zhrnutia v bode 3.2.2 tohto odôvodnenia. Krajský súd sa ani vo svojom v poradí šiestom rozhodnutí nezaoberal

s pre vec podstatnými skutočnosťami, ako napríklad tou, či nebolo možné kontrolou zistené nedostatky odstrániť samotnou sťažovateľkou aspoň v rámci plynutia výpovednej doby, či dokonca tou, prečo nebolo možné pristúpiť vzhľadom na jej 20-ročnú prax u zamestnávateľa a bezproblémový výkon práce pre neho, ako aj vzhľadom na zaužívanú pracovnú prax a postup posúdiť jej konanie len v rámci disciplinárneho postihu. Krajský súd sa taktiež nevysporiadal so sťažovateľkou nastolenými skutočnosťami, ako napríklad predchádzajúca snaha zamestnávateľa ukončiť pracovný pomer so sťažovateľkou dohodou, ktorú odmietla, ňou deklarovaná nadbytočnosť, ojedinelosť vykonávanej kontroly, ktorá nebola zaužívanou praxou v období pred jej skončením pracovného pomeru, teda v podstate s jej argumentmi týkajúcimi sa účelovosti postupu zamestnávateľa. Krajský súd tiež nezohľadnil, aké materiálne dôsledky reálne vyplynuli z porušenia pracovných povinností sťažovateľky pri vedení personálnej agendy v podobe nevyplatených výplat, neodoslaných odvodov, splnenia daňových povinností, pričom všetky tieto skutočnosti a okolnosti mohli viesť aj k inému právnemu záveru, resp. v ich súhrne mal (mohol) zamestnávateľ postupovať aj iným spôsobom, ako tomu bolo v sťažovateľkinom prípade.

19.3 Na podporu svojej argumentácie ústavný súd výslovne poukazuje aj na odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu z 30. júna 2010, ktorý práve poukazom na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 63/2003 zaviazal okresný súd pri posudzovaní intenzity porušenia pracovnej disciplíny skúmať aj už predstreté skutočnosti a na druhej strane zrušil svojím rozhodnutím z 25. apríla 2013 rozhodnutie okresného súdu z 27. júna 2012, v ktorom tento súd predstrel konkrétnu právnu úvahu k predmetným skutočnostiam, ktoré ignoroval, prikladajúc dôraz len na dokazovanie zamerané na preukázanie naplnenia jednotlivých skutkov porušenia pracovnej disciplíny závažným spôsobom, resp. skutkov dosahujúcich intenzitu závažného porušenia pracovnej disciplíny. Týmto svojím postupom krajský súd poprel nielen svoj vyslovený vlastný právny názor, ale tiež aj relevantnú judikatúru najvyššieho súdu, ktorou je aj sám viazaný.

19.4 Na ilustráciu ústavný súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresného súdu sp. zn. 6 C 119/2006 z 27. júna 2012, z ktorého ako príklad vyberá:

„Súd odporcom uvádzané nedostatky v práci navrhovateľky, t.j. dôvody okamžitého skončenia pracovného pomeru nepovažuje za zvlášť hrubé porušenie pracovnej disciplíny, ktoré by odôvodňovalo zvolený spôsob skončenia pracovného pomeru. K tomuto právnenému záveru súd dospel zhodnotením všetkých preukázaných skutočností, za ktorých k okamžitému skončeniu pracovného pomeru došlo a tiež výpovedí svedkov vypočutých v tomto konaní.

V prvom rade treba poukázať na osobu navrhovateľky, ktorá bola u odporcu zamestnaná 20 rokov, pričom až do februára 2006 jej neboli vytykané žiadne nedostatky v práci. Nikdy nebola nijakým spôsobom napomínaná či postihovaná pre neplnenie svojich povinností či pre iné pre nedostatky. Odporcovi nebola v súvislosti s navrhovateľkou vykonávanou agendou nikdy uložená žiadna vyššia pokuta či iná sankcia príslušných kontrolných štátnych orgánov, čo v konaní netvrdil ani samotný odporca. V konaní taktiež nebolo preukázané, že by počas pracovného pomeru navrhovateľky u odporcu dochádzalo k sťažnostiam zamestnancov, ktorých mzdy navrhovateľka pripravovala a ktorých agendu spravovala, resp. že by navrhovateľka pri svojej práci počas týchto rokov hoc aj menej závažným spôsobom pochybila. Naopak zamestnanci odporcu vypočutí v tomto konaní potvrdili, že im boli potrebné doklady riadne predkladá, každoročne ich podpisovali a pod. Je preto skoro nepravdepodobné aby odporca odrazu zistil (a to po snahe rozviazať s navrhovateľkou pracovný pomer dohodou) také závažné nedostatky v práci, ktoré by odôvodňovali okamžité skončenie pracovného pomeru s navrhovateľkou pre zvlášť závažné nedostatky v práci.

Pokiaľ ide o samotné zistené nedostatky spočívajúce v chýbajúcich dokladoch, chýbajúcich podpisoch na dokladoch, nedostatkoch vo vedení a spracovávaní pridelenej agendy a nezakladaní dokladov, súd má za to, že tieto nedostatky v žiadnom prípade nie je možné označiť za tak závažné nedostatky v práci navrhovateľky, ktoré by odôvodňovali okamžité skončenie pracovného pomeru s navrhovateľkou.

Ako to potvrdili viacerí svedkovia vypočutí v tomto konaní u odporcu neexistoval žiadny interný predpis, ktorý by určoval pracovné postupy, spôsob vedenia evidencie a pod. Súd preto nepovažuje zistenie zamestnávateľa o tom, že navrhovateľka mala mať v dokladoch neporiadok, resp. že ich nemala správne a prehľadne roztriedené za porušenie pracovnej disciplíny a už vôbec nie závažným spôsobom. Pokiaľ ide o chýbajúce doklady,

ktoré mala navrhovateľka viesť pre jednotlivých zamestnancov, tu súd poukazuje na tú skutočnosť, že hoci je nepochybné, že tieto doklady majú svoj význam z hľadiska personálnej agendy, odporca nepreukázal, že by v dôsledku chýbajúcich dokladov došlo k takej situácii, ktorá by odporcovi ako zamestnávateľovi závažne sťažila ďalšie vedenie personálnej agendy, že by bol z dôvodu absencie dokladov sankcionovaný zo strany príslušných štátnych orgánov, resp. že by mu v príčinnej súvislosti s ich absenciou resp. v súvislosti so zistenými nedostatkami vznikla akákoľvek, hoc aj minimálna škoda. Hoc by aj navrhovateľke skutočne nejaké doklady chýbali, resp. chýbali by podpisy na niektorých dokladoch, takéto nedostatky nemožno označiť za tak závažné, že by neboli riešiteľné jednoduchým doplnením, čo ako to vyplynulo z vykonaného dokazovania odporca aj urobil, pričom k žiadnej škode ani k narušeniu systému vedenia personálnej agendy nedošlo. Svedkovia nepotvrdili, že by ich odporca vyzýval k doplneniu chýbajúcich podpisov na vyhláseniach, k doplneniu chýbajúcich dokladov alebo inak naprával deklarované nedostatky vo vedení mzdovej agendy navrhovateľkou, z ktorého dôvodu súd považuje tvrdenia odporcu o závažných nedostatkoch v práci navrhovateľky za účelové a použité s cieľom ukončiť pracovný pomer s navrhovateľkou. Odporca v konaní nepreukázal, že by sa akýmkoľvek spôsobom snažil tieto nedostatky odstrániť v kooperácii s navrhovateľkou a neumožnil sa jej ani len vyjadriť k vytýkaným nedostatkom a možnostiam zjednania nápravy. Pokiaľ by zistené nedostatky boli skutočne tak závažné, je podľa názoru súdu krajne nepravdepodobné, aby sa odporca nesnažil riešiť tieto nedostatky aj so samotnou navrhovateľkou. Odporca navrhovateľke neumožnil vyjadriť sa k vytýkaným nedostatkom ani dodatočne v rámci prerokovania jej okamžitého skončenia pracovného pomeru s odborovým orgánom a to aj napriek tomu, že jeho predsedníčka ([REDACTED]) bola jednou z členiek komisie vykonávajúcich preberanie agendy. Odporca v konaní neprodukoval žiadny objektívny dôkaz, ktorý by preukazoval, že navrhovateľka skutočne porušila pracovnú disciplínu zvlášť hrubým spôsobom. Len samotné konštatovanie odporcu o zistených nedostatkoch v práci navrhovateľky takéto záver nezakladá, pričom súd má v kontexte vykonaného dokazovania za preukázané, že k zvlášť závažnému porušeniu pracovnej disciplíny navrhovateľky, a to aj s prihliadnutím na jej osobu a predchádzajúce pôsobenie u odporcu, nedošlo. Hoci k zisteniu istých nedostatkov v práci navrhovateľky

došlo, tieto podľa názoru súdu v kontexte vykonaného dokazovania nezakladajú ani len dôvod na skončenie pracovného pomeru výpoveďou.“

20. Keď sa konajúci súd rozhodujúci o opravnom prostriedku sťažovateľa nevysporiada s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa adekvátne a preskúmateľne alebo nekonštatuje irelevantnosť jeho právnej argumentácie, poruší základné právo na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces garantované čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 402/08). Teda „... nebolo úlohou ústavného súdu skúmať, či na zásadné argumenty sťažovateľov bola zo strany krajského súdu poskytnutá vecne správna odpoveď, ale či nastolené otázky relevantného charakteru krajský súd zodpovedal a ak áno, či odpoveď mala dostatočne vyčerpávajúci charakter.“ (III. ÚS 44/2011; DRGONEC, J. *Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax*. C. H. BECK, 2015, s. 865.).

21. Nestačí, ak súd na argument účastníka konania zareaguje, ale vyrovná sa s ním nedostatočne, „stručným konštatovaním“. Inak povedané, nestačí formálne zaobranie sa námietkou účastníka konania. Súd sa s argumentom musí vyrovnáť dostatočne. Ak argument odmietne, musí dostatočným spôsobom uviesť, z akého dôvodu (prečo) argument pokladá za nesprávny. Argumenty súdu uvedené pre odmietnutie argumentov účastníka konania musia byť:

- jasné,
- zrozumiteľné,
- dostatočne konkrétne,

aby naozaj vyvracali alebo spochybňovali argumenty účastníka konania. Za arbitrárne zaobranie sa argumentmi možno označiť všeobecné konštatovanie súdu, že argumenty účastníka sú nesprávne alebo irelevantné, ak súd vôbec nevysvetlí alebo iba nedostatočne vysvetlí, prečo ich považuje za nesprávne alebo irelevantné. Čím dôkladnejšia a podrobnejšia je argumentácia účastníka konania, tým dôkladnejšia musí byť aj argumentácia súdu, ktorou predložené argumenty spochybňuje alebo vyvracia. (DRGONEC, J. *Ústava Slovenskej republiky. Teória a prax*. C. H. BECK, 2015, s. 865.).

22. Ústavný súd taktiež poukazuje aj na nekoherentný postup krajského súdu, ktorý vo svojich rozhodnutiach z 29. januára 2009, 30. júna 2010, 25. apríla 2013 a 30. októbra 2014 výslovne zaviazal okresný súd vykonaním dokazovania potvrdzujúceho jednotlivé skutky majúce charakter porušenia pracovnej disciplíny sťažovateľkou, pričom vo svojom namietanom rozhodnutí z 2. novembra 2015 sa uspokojil s okresným súdom predostretými skutkovými tvrdeniami urobenými bez ďalšieho vykonaného dokazovania, ktoré bolo podľa samotného názoru krajského súdu pre objektívne rozhodnutie veci potrebné. Okresný súd síce pojednával v predmetnej právnej veci 4. októbra 2013 a 6. februára 2015, avšak doplnenie dokazovania, ktoré požadoval krajský súd, nevykonával, napriek tomu však bez zmenenej dôkaznej situácie vo veci rozhodol bez patričného a relevantného vysvetlenia inak, než vo svojich niekoľkých predchádzajúcich (krajským súdom zrušených) rozsudkoch. Nie je ústavne akceptovateľné, aby krajský súd ako súd odvolací na jednej strane zaviazal podriadený súd vykonaním dokazovania, ktoré má preukázať alebo vyvrátiť zamestnávateľom deklarované skutočnosti, ktoré ho viedli k okamžitému skončeniu 20-ročného pracovného pomeru zamestnanca, a na strane druhej sa bez ďalšieho uspokojil s deklarovateľnými závermi nepodporenými ním požadovaným dokazovaním, čo vzhľadom na celkový priebeh konania a najmä na obsah viacerých zrušujúcich rozhodnutí krajského súdu minimálne vzbudzuje pochybnosť o žiadanom výsledku podľa vysloveného prania nadriadeného súdu. Krajský súd mal okrem iného vo svojom poslednom rozhodnutí jednoznačne odôvodniť, prečo už netrval na svojich záveroch vyslovených vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach o potrebe doplnenia ďalšieho dokazovania, ktoré malo podľa jeho predchádzajúcich záverov prispieť k náležitému objasneniu veci. Tým, že tak neurobil a rezignoval na svoje predchádzajúce závery, bez ďalšieho len potvrdil napádané rozhodnutie okresného súdu. Tento jeho postup vzhľadom na konečný výsledok konania minimálne vzbudzuje pochybnosť o jeho ústavnej konformnosti. Ústavnému súdu sa preto v naznačených súvislostiach javí, že sa krajský súd ako súd odvolací stotožnil so zamestnávateľom deklarovateľným právnym a skutkovým stavom veci tak, ako bol predstretý v protokole o prevzatí mzdovej agendy, ktorého právnym posúdením okresný súd ako súd podriadený zaviazal, pričom v ďalšom sa dožadoval už bez vykonania dokazovania tento predstretý skutkový a právny stav potvrdiť už vykonaným dokazovaním za súčasnej ignorácie vykonaných dôkazov svedčiacich

v prospech sťažovateľky, ňou predostretej potreby vykonania ďalších dôkazov, ako aj zohľadnenia ďalších relevantných skutkových okolností, teda takých, ktoré majú vplyv na posúdenie závažnosti porušenia pracovnej disciplíny (tak, ako to vyplýva z rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 63/2003).

23. Vzhľadom na už predstretú úvahu ústavný súd konštatuje, že krajský súd v namietanom rozsudku nedal odpoveď na otázky, ktoré boli pre daný prípad relevantné a mohli mať vplyv na výsledok konania (rozsudok ESLP vo veci Luka proti Rumunsku z 21. 7. 2009, sťažnosť č. 34197/02, bod 52) a ktoré si žiadali konkrétnu a jasnú odpoveď (rozsudok ESLP vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994, sťažnosť č. 18390/91, bod 30). V dôsledku uvedeného tak krajský súd porušil sťažovateľkou označené základné právo na ochranu proti svojvoľnému prepúšťaniu zo zamestnania a diskriminácii v zamestnaní podľa čl. 36 písm. b) ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

24.1 Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší. Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

24.2 Vzhľadom na už uvedené rozhodol ústavný súd tak, ako je to uvedené v bode 2 výroku tohto nálezu.

V.

K sťažovateľkou namietanému porušeniu práv namietaným uznesením najvyššieho súdu

25. Najvyšší súd vo svojom uznesení sp. zn. 4 Cdo 90/2016 z 25. septembra 2017 v podstatnom uviedol:

«7. Dovolanie žalobkyne smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Rozsudky odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, boli uvedené v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Dovolanie žalobkyne nesmeruje proti rozsudku, ktorý je uvedený v týchto ustanoveniach; prípustnosť dovolania preto z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplýva.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným vadám, ktoré boli uvedené § 237 O.s.p. Žalobkyňa poukazovala vo svojom dovolaní, že konanie je zaťažené vadou, ktorá bola uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., jej existencia však nevyšla v dovolacom konaní najavo.

9. Dovolateľka mala za to, že odvolací súd zaťažil konanie vadou podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom, keď súdy rozhodnutie dostatočne neodôvodnili a nevysporiadali sa s jej námietkami a dôkazmi, vo veci nenariadil pojednávanie.

10. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach uvádzal, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nie je významný subjektívny názor strany, ktorá namieta, že sa súdy nižších inštancií dopustili takej vady, rozhodujúcim je len záver odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (vid' napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 609/2015, 3 Cdo 409/2015, 4 Cdo 143/2015, 5 Cdo 238/2015, 6 Cdo 30/2016, 7 Cdo 371/2015, 8 Cdo 34/2016).

11. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného

zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na doručenie odvolania, právo na možnosť vyjadriť sa k podanému odvolaniu, právo na doručenie vyjadrenia k odvolaniu a pod.)...

13. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 111/1998) považovaná za procesnú vadu („inú vadu konania“) nezakladajúcu prípustnosť dovolania. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdili viaceré rozhodnutia ústavného súdu o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (viď napríklad rozhodnutia sp.zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

14. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dodáva, že obsah spisu neposkytuje žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny dôvod, aby na preskúmvanú vec bola aplikovaná druhá veta uvedeného stanoviska.

15. V preskúmvanej veci preto dovolateľka nedôvodne namietala, že jej v dôsledku tvrdených nedostatkov odôvodnenia napadnutého rozsudku bola odňatá možnosť pred súdom konať.

16. Za nedôvodnú považoval dovolací súd námietku žalobkyne o odňatí jej možnosti konať pred odvolacím súdom tým, že odvolanie bolo prejednané bez nariadenia pojednávania. V zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. odvolací súd mohol o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, ak nešlo o niektorý z prípadov uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia, t. j. ak nešlo o prípad, kedy bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (táto okolnosť závisela od úvahy odvolacieho súdu), alebo ak súd prvej inštancie rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, alebo ak išlo o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania alebo ak to vyžadoval dôležitý verejný záujem.

17. Pretože v preskúmvanej veci nešlo o žiaden z prípadov vyplývajúcich z § 214 ods. 1 O.s.p., odvolací súd bol oprávnený podľa odseku 2 tohto ustanovenia rozhodnúť o odvolaní bez nariadenia pojednávania a týmto zákonným postupom neodňal žalobkyňi možnosť konať pred súdom.

18. Dovolateľka vytýkala súdom aj nevykonanie ňou navrhovaného dokazovania. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú vykonané je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.) a nie strán sporu. Nevykonanie určitého stranami navrhovaného dôkazu nezakladá procesnú vadu majúcu za následok prípustnosť dovolania (vid' R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000). Neúplnosť skutkových zistení alebo nesprávnosť skutkových záverov nie sú v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považované za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania (vid' rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a mnohé ďalšie). Ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, to ale samo osebe nezakladá prípustnosť dovolania (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011).

19. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z § 238 O.s.p. ani z § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako procesne neprípustné odmietol.»

26. Nedostatok riadneho odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu najvyšší súd posudzuje ako inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

[§ 241 ods. 2 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)], ktorá nezakladá prípustnosť dovolania [porovnaj napr. rozsudok sp. zn. 2 Cdo 5/1997 z 28. augusta 1997 (R 111/1998), uznesenia vo veciach sp. zn. 2 Cdo 83/2010, sp. zn. 7 Cdo 52/2011, sp. zn. 7 Cdo 109/2011, sp. zn. 3 Cdo 79/2012, sp. zn. 3 Cdo 135/2012, sp. zn. 3 Cdo 143/2012 a sp. zn. 3 Cdo 363/2012]. Pri takomto právnom posúdení najvyšší súd vecne nepreskúmava námietku o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu, ak dovolanie inak nie je prípustné. Na druhej strane najvyšší súd nepovažuje nedostatok odôvodnenia za vadu, ktorá vedie k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP] a zakladá prípustnosť dovolania (napr. sp. zn. 4 Cdo 171/2005, sp. zn. 1 Obdo V 91/2007, sp. zn. 2 Cdo 80/2012, sp. zn. 4 Cdo 165/2012, sp. zn. 4 Cdo 424/2012, sp. zn. 6 Cdo 259/2012, sp. zn. 5 Cdo 107/2013 a sp. zn. 5 Cdo 369/2013). Pri uvedenej právnej kvalifikácii najvyšší súd v zásade vždy vecne preskúma námietku nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatok dôvodov.

27. Úvahu, že by tak mal urobiť z dôvodu podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP, t. j. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, diskvalifikuje judikatúra ústavného súdu (napr. III. ÚS 551/2012, IV. ÚS 196/2014, IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, I. ÚS 287/2014, II. ÚS 122/2016), podľa ktorej je ústavne udržateľný právny záver (prezentovaný v rozhodnutiach najvyššieho súdu napr. sp. zn. 3 Cdo 139/2012 sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010), podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f) OSP.

28. Z namietaného uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľky postupoval v súlade so zjednocovacím stanoviskom občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016 a podľa ktorého nepreskúmateľnosť dovolaním napadnutého rozhodnutia zakladá nielen inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) OSP, ktorou by bolo možné

odôvodniť už prípustné dovolanie, ale môže založiť aj samotnú prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP, avšak iba vo výnimočných prípadoch. Najvyšší súd však takéto „výnimočné“ nedostatky dosahujúce až intenzitu neudržateľného „justičného omylu“ v odvodnení rozsudku krajského súdu č. k. 6 Co 277/2015-673 z 2. novembra 2015 nevzhladol, a teda ani nemohol konštatovať prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP. Tento najvyšším súdom prezentovaný názor považuje ústavný súd vzhľadom na svoju predostretú judikatúru za ústavne udržateľný, keďže krajským súdom prezentované právne posúdenie merita právnej veci sťažovateľky síce nenachádzalo oporu vo vykonanom dokazovaní, no na druhej strane ním prezentovaný právny názor nemal charakter justičného omylu (porovnaj rozsudok ESLP vo veci Ryabykh proti Rusku z 24. 7. 2003, sťažnosť č. 52854/99, bod 52). Taktiež v predmetnej veci nešlo o prípad, keď by rozhodnutie súdu neobsahovalo vôbec žiadne odôvodnenie alebo sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (porovnaj rozsudok ESLP vo veci Sutyazhnik proti Rusku z 23. 7. 2009, sťažnosť č. 8269/02, bod 35). Najvyšší súd teda, vychádzajúc zo zjednocujúceho stanoviska občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 (publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016), ako aj judikatúry ESLP, postupoval správne, ak sťažovateľkou podané dovolanie odmietol.

29. Rovnako tak najvyšší súd postupoval v zmysle svojej ustálenej judikatúry, keď odmietol sťažovateľkou podané dovolanie aj vo vzťahu k ďalším jej námietkam týkajúcim sa nesprávneho právneho posúdenia jej právnej veci, keďže nesprávne právne posúdenie veci súdom prípustnosť dovolania nezakladá (pozri R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a sp. zn. 8 ECdo 170/2014). Rovnako tak aj k sťažovateľkou predostretej úvahe spočívajúcej v námietke nevykonania ňou navrhovaného dokazovania najvyšší súd správne poukázal na to, že posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov súd v konaní vykoná, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 OSP), a nie strán sporu (porovnaj uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 99/2011, 2 Cdo 141/2012, 3 Cdo 2012/2012, 4 Cdo 125/2012, 5 Cdo 251/2012, 6 Cdo 36/2011 a sp. zn. 7 Cdo 34/2011), pričom nevykonanie určitého stranami navrhovaného dôkazu nezakladá procesnú vadu majúcu

za následok prípustnosť dovolania (pozri R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000). Ak súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, to ale samo o sebe nezakladá prípustnosť dovolania (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a sp. zn. 2 Cdo 29/2011). Neúplnosť skutkových zistení alebo nesprávnosť skutkových záverov nie sú takisto v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považované za dôvod zakladajúci prípustnosť dovolania (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012 a mnohé ďalšie).

30. Vzhľadom na už prezentované úvahy rozhodol ústavný súd vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 90/2016 z 25. septembra 2017 tak, že návrhu sťažovateľky nevyhovel (bod 4 výroku).

VI.

31.1 Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

31.2 Ústavný súd priznal sťažovateľke trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátkou pozostávajúce z odmeny advokátky za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2017, prevzatia a prípravy zastupovania a písomného podania sťažnosti ústavnému súdu. Vychádzal pritom z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Podľa § 11 ods. 2 v spojení s § 3 ods. 1 vyhlášky je odmena advokáta (základná tarifa) v konaní pred ústavným súdom za jeden úkon právnej služby vykonaný v roku 2017 šestina z výpočtového základu zo sumy 884 €, čo činí za jeden úkon právnej služby odmenu v sume 147,33 € a režijný paušál v sume 8,84 €, teda v celkovej sume 312,34 €. Z týchto dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu. Písomné vyjadrenie právnej zástupkyne

z 24. júla 2018 nevyhodnotil ústavný súd vzhľadom na jeho obsah ako podanie relevantné na rozhodnutie vo veci samej, a preto odmenu zaň nepriznal.

32. S poukazom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, sa pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumie jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. novembra 2018